

RAADSVRAAG

Nr: SV23-081

Datum: 9 oktober 2023

Vraag art. 38

Indiener: Bart van Ree, PvdA-GroenLinks

Onderwerp: Waterkwaliteit in onze gemeente

Toelichting bij en doel van de vragen:

Er is de laatste tijd veel te doen over de kwaliteit van het water, de recente onthullingen rondom het bedrijf Chemours in Dordrecht en de positie die de omliggende gemeenten daarin hebben ingenomen (rechtszaak, recreatieplassen wel of niet sluiten) zijn reden om ons af te vragen wat de stand van zaken in onze gemeente is en wat het college doet om ervoor te zorgen dat onze inwoners in een veilige en schone leefomgeving kunnen wonen en leven.

Vragen:

1. De laatste waterkwaliteitsmeting, die voor ons vindbaar is, dateert uit 2015. Wat is de meeste recente waterkwaliteitsmeting en mogen wij dit rapport ontvangen?

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) heeft als waterkwaliteitsbeheerder een netwerk aan waterkwaliteitsmeetpunten verspreid over hun beheergebied. Deze zijn te vinden op

<https://www.schielandendekrimpenerwaard.nl/kaart/ActueleMetingen/> .

HHSK heeft in augustus 2023 onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van PFAS.

Dit rapport is te vinden op: <https://www.schielandendekrimpenerwaard.nl/wat-doen-we/zorg-voor-schoon-water/pfas-onderzoek/> .

2. Is er sinds 2015 een significante daling opgetreden van Potentieel Hoger Risico-stoffen (PHR) en T12-stoffen in ons water in de Krimpenerwaard? Zo ja, waardoor komt dit? Zo nee, wat is dan de oorzaak van de vervuiling van het oppervlakte- en grondwater?

Dit is niet bekend bij HHSK. De lijst met PHR-stoffen komt voor op de EU-lijst 'Candidates for Substitution', dit is een lijst met potentiële stoffen die de waterkwaliteitsbeheerders mogelijk moeten gaan meten. Die stoffen worden nu dus nog niet gemeten.

3. Nu de werkelijke omvang van het lozingsschandaal door Chemours steeds duidelijker begint te worden, en we ook onlangs in Het Kontakt konden lezen dat er in de Krimpenerwaard (veel te) hoge concentraties zijn aangetroffen, vragen wij ons af welke stappen het college inmiddels heeft ondernomen om te achterhalen hoeveel PFAS in het oppervlakte- en grondwater in de Krimpenerwaard is aangetroffen.

Vooropgesteld dient te worden dat de gemeente géén waterkwaliteitsbeheerder is en we iedere concentratie PFAS te hoog vinden, gezien het feit dat deze stoffen van nature niet in het milieu voorkomen.

Vergeleken met andere gebieden, bijvoorbeeld dichterbij de Chemours fabriek in Dordrecht maar ook in Schieland, is de hoeveelheid PFAS in het (oppervlakte)water volgens het huidige verkregen beeld van het HHSK veel lager in de Krimpenerwaard. Dit komt mede omdat de inlaat voor dit gebied verder stroomopwaarts ligt. De kwaliteit van het grondwater in Krimpenerwaard is ook gemeentebreed onderzocht. Het eerste onderzoek uit 2018 door het expertisecentrum PFAS concludeert dat de aanwezigheid van PFAS met diepte sterk afneemt. Daardoor stelt het expertisecentrum dat het onwaarschijnlijk is dat de gemeten gehalten PFOA in de bodem een risico vormen voor de drinkwaterwinning. Een tweede onderzoek is in 2021 uitgevoerd door Witteveen en Bos in met name de drinkwatergebieden. Uit dat onderzoek blijkt dat de gemeten concentraties in het grondwater laag waren. Zij concluderen daarom dat er geen aanleiding is dat PFAS in het grondwater van de Krimpenerwaard, ook in de drinkwatergebieden, leidt tot risico's voor de volksgezondheid.

4. Is het voor (meestal) onze kinderen veilig om aan de oevers van de Lek in het zand te spelen en of te zwemmen in de Lek? Is de waterkwaliteit van de Lek in orde?

De waterkwaliteit van de Lek is de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Er zijn geen vaste meetpunten in de Lek ter hoogte van onze gemeente. De meetgegevens van meetpunten zoals bij Stuw Hagestein zijn in te zien via www.waterinfo.rws.nl.

Er zijn geen aanwijzingen dat de waterkwaliteit van de Lek afwijkt van overig oppervlaktewater in de Krimpenerwaard. Hieruit volgt dat het water aan de oevers van de Lek met betrekking tot PFAS veilig is om in te zwemmen of mee te spelen, echter zijn er in de Lek geen officiële zwemwaterlocaties tussen Hagestein en Kinderdijk. Bovendien raadt Rijkswaterstaat het zwemmen in de grote rivieren af om redenen van fysieke veiligheid.

5. Is ons drinkwater veilig van PFAS?

De verantwoordelijkheid voor ons drinkwater ligt bij het drinkwaterbereidingsbedrijf Oasen. Er geldt een ruimere Europese drinkwaternorm en er is het advies van het RIVM, een drinkwaterrichtwaarde. Deze bedraagt 4,4 nanogram per liter voor de PFAS gewogen som, uitgedrukt in PFOA-equivalenten (gewogen som). Oasen meet in de Krimpenerwaard 2,9 nanogram. Beschouwd vanuit de normstelling is ons drinkwater veilig.

6. Is de waterkwaliteit van de Lek veilig, aangezien de Lek ook een innamepunt is voor drinkwater?

Zie vraag 5.

7. Kunnen onze huisdieren nog water uit de sloten en rivieren drinken in onze gemeente?

De zeer lage risicogrenzen voor PFAS in oppervlaktewater zijn gebaseerd op het levenslang veilig kunnen eten door de mens van vis en schaaldieren uit het water. Deze risicogrenzen zijn zo laag omdat PFAS kunnen opbouwen in de voedselketen.

Hierdoor zijn deze grenzen ook veel lager dan de PFAS-normen voor drinkwater, ook al lijkt dit op het eerste gezicht misschien niet logisch.

Wij zijn niet bekend met risicogrenzen voor toelaatbare dagelijkse inname van PFAS anders dan voor mensen. Hieruit volgt dat onze dieren gewoon water kunnen drinken uit sloten en rivieren of uit de kraan.

8. Wanneer gaat het college onze inwoners hierover actief informeren?

Het college sluit zich aan bij de waterkwaliteitsbeheerders en waterbedrijven als die actief gaan informeren als daartoe aanleiding is.

Antwoord college: *in cursief onder de vraag*

Ondertekening college:

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip

P.J. Bouvy-Koene